Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

№ 15. Warszawa, dnia 20 maja 1927 r. Rok IX.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną gr. 80, poleconą 1 zł. 10 groszy. Prenumerata kwartalna 5 zł.; z dodatkiem „Zbiór orzeczeń taryfowych D-tu Ceł Min. Skarbu" — 7 zł. Cena dodatku oddzielnie — 1 zł. bez przesyłki. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji 148-03, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20.
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

Przepisy ogólne.

177.

Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczyposoplitej
z dnia 30 kwietnia 1927 r.
o utworzeniu Komisji Nadzwyczajnej do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczyposoplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustanawia się Komisję Nadzwyczajną do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa.

Art. 2. Komisja składa się z przewodniczącego i czterech członków, mianowanych przez Prezydenta Rzeczyposoplitej na wniosek Rady Ministrów z pośród sędziów i prokuratorów cywilnych i wojskowych, oraz członków Kolegjum Najwyższej Izby Kontroli. Wniosek o mianowanie sędziego lub prokuratora przedstawia Radzie Ministrów właściwy minister. Wniosek o mianowanie członka Kolegjum Najwyższej Izby Kontroli będzie przedstawiony w porozumieniu z prezesem tej Izby.

Art. 3. W zakres czynności Komisji Nadzwyczajnej wchodzi wykrywanie i dochodzenie wszelkich czynów karygodnych, zdziałanych z naruszeniem interesów Państwa w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, monopolach oraz zakładach, fundacjach, stowarzyszeniach i spółkach, działających z udziałem finansowym Skarbu Państwa, bądź korzystających z jego gwarancji lub pomocy finansowej, tudzież śledztwo w takich sprawach.

Zakres czynności Komisji nie obejmuje zakładów fundacyj i stowarzyszeń, służących wyłącznie celom religijnym lub naukowym.

Art. 4. Przewodniczącemu Komisji Nadzwyczajnej służy prawo:

a) powoływania za pośrednictwem władzy przełożonej do prac Komisji Nadzwyczajnej urzędników i funkcjonarjuszy państwowych, oficerów służby czynnej, pracowników instytucyj państwowych i przedsiębiorstw, urzędników Banku Polskiego, Najwyższej Izby Kontroli, oraz sędziów i prokuratorów;

powołanie sędziego, urzędnika Banku Polskiego i pracownika kontraktowego, wymaga ich zgody;

powołanie urzędnika powyżej V-go stopnia służbowego, oficera powyżej rangi pułkownika, sędziego lub prokuratora nastąpi w każdym poszczególnym wypadku z mocy uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek przewodniczącego Komisji Nadzwyczajnej; powołanie urzędnika Najwyższej Izby Kontroli lub urzędnika Banku Polskiego wymaga zgody prezesa właściwej instytucji;

b) zlecenia członkom Komisji i osobom, powołanym do prac w Komisji, czynności związanych z wykrywaniem i dochodzeniem w sprawach przewidzianych w art. 3 niniejszego rozporządzenia.

Art. 5. Postanowienia Komisji Nadzwyczajnej zapadają większością głosów przy obecności co najmniej trzech osób wchodzących w jej skład.

Art. 6. Komisja Nadzwyczajna przystępuje do badania spraw:

a) przekazanych jej przez Prezesa Rady Ministrów lub Kolegjum Najwyższej Izby Kontroli;

b) z inicjatywy własnej, gdy posiadane przez Komisję materjały pozwalają przypuszczać karygodne naruszenie interesów Państwa.

Art. 7. Komisja nadzwyczajna decyduje o wszczęciu śledztwa w poszczególnej sprawie, wyznacza do prowadzenia go osobę wymienioną w art. 8 i zawiadamia o tem właściwego według ustaw obowiązujących na poszczególnych obszarach prawnych sędziego śledczego (powiatowego lub sędziego delegowanego) i właściwego prokuratora; po otrzymaniu tego zawiadomienia sędziowie i prokuratorzy obowiązani są przesłać Komisji akta swych dotychczasowych czynności i są władni przedsiębrać bez żądania tylko czynności nie cierpiące zwłoki.

Art. 8. Przewodniczący i członkowie Komisji Nadzwyczajnej, oraz sędziowie i prokuratorzy, powołani do prac Komisji, władni są prowadzić śledztwo na całym obszarze Państwa.

Art. 9. Osobom wymienionym w artykule poprzednim służą wszystkie uprawnienia sędziów śledczych; stosują oni przepisy ustawy postępowania karnego, obowiązującej sędziego śledczego właściwego dla sprawy na zasadach ogólnych, albo przepisy ustawy postępowania karnego 1864 r. Mogą także zwracać się do miejscowo właściwych sędziów śledczych, sądów powiatowych (pokoju) i prokuratorów o wykonanie poszczególnych czynności lub zadań. Wezwani sędziowie, sądy i prokuratorzy stosują przepisy, obowiązujące w miejscu ich urzędowania.

Świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą.

Art. 10. Uprawnienia, służące w śledztwie prokuraturze, wykonywa delegowany przez Ministra Sprawiedliwości przedstawieciel prokuratury.

Art. 11. Skargi na czynności śledcze rozpoznaje Sąd Okręgowy w Warszawie na posiedzeniu niejawnem (gospodarczem), stosując przepisy ustawy postępowania karnego, według której jest prowadzone śledztwo. Sąd ten jest również właściwy, gdy ustawy postępowania karnego w innych wypadkach wymagają w śledztwie rozstrzygnięcia sądu (izby radnej). Sądem drugiej instancji jest Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Art. 12. Komisja Nadzwyczajna po ukończeniu śledztwa przekazuje sprawę właściwemu prokuratorowi; sprawy mniejszej wagi może przed ich ukończeniem przekazywać do dalszego śledztwa właściwemu sędziemu śledczemu.

Art. 13. Śledztwo, przeprowadzone na zasadzie niniejszego rozporządzenia, ma znaczenie sądowego śledztwa wstępnego. Akta śledztwa zdziałane zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia są ważne i można je odczytać podczas przewodu sądowego, choćby nie odpowiadały przepisom ustawy postępowania karnego, według której odbywa się rozprawa główna.

Art. 14. Osoby, powołane do prac Komisji, a nie mające uprawnień sędziów śledczych, mogą na zasadzie upoważnienia pisemnego przewodniczącego Komisji lub prowadzącego śledztwo żądać od instytucyj wymienionych w art. 3 niniejszego rozporządzenia i samorządowych, oraz od osób w nich zatrudnionych, okazywania wszelkich ksiąg, aktów, dokumentów, rachunków i innych pism, tudzież udzielania wyjaśnień ustnych i pisemnych.

Art. 15. Przewodniczący Komisji zawiadomi właściwą władzę przełożoną o przestępstwie karnem lub uchybieniu służbowem urzędnika państwowego, ujawnionem w toku czynności Komisji Nadzwyczajnej i władny jest zawiesić w pełnieniu służby urzędnika państwowego do V-go stopnia służbowego włącznie; zawieszenie w pełnieniu służby urzędnika wyższego stopnia służbowego może nastąpić tylko za pisemną zgodą Prezesa Rady Ministrów. Skutki zawieszenia i dalsze postępowanie określają właściwe przepisy dyscyplinarne.

Art. 16. Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej jest w zakresie czynności zleconych członkom i osobom powołanym do prac Komisji ich przełożonym.

Osoby prowadzące śledztwo korzystają w zakresie czynności śledczych z niezawisłości sędziowskiej.

Art. 17. Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej obowiązany jest do składania bezpośrednio Prezesowi Rady Ministrów sprawozdań z czynności Komisji.

Art. 18. Członkowie Komisji Nadzwyczajnej oraz osoby powołane do prac w Komisji, które z tytułu swego stanowiska nie korzystają z prawa nieusuwalności, nie mogą być w czasie pełnienia czynności w Komisji i w ciągu trzech lat po ich ukończeniu zwolnieni bez ich zgody ze służby państwowej, przeniesieni w stan nieczynny lub na inne miejsce służbowe, ani też obniżeni do niższego stopnia służbowego.

W tych samych okresach czasu można powyższe osoby pociągnąć do odpowiedzialności dyscyplinarnej tylko za uprzednią zgodą Prezesa Rady Ministrów.

Art. 19. Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej, jej członkowie i osoby powołane do prac w Komisji zachowują swe stanowisko urzędowe i prawa przewidziane w przepisach uposażeniowych (uposażenie — należności uboczne), a nadto korzystają z wolnego przejazdu kolejami państwowemi w klasie, do której są uprawnieni według stopnia słpużbowego.

Art. 20. Kto osobom wymienionym w art. 8 i 14 wzbroni wstępu do instytucyj wymienionych w art. 3 i 14, albo odmówi okazania im ksiąg, aktów, dokumentów, rachunków i innych pism lub udzielenia wyjaśnień przewidzianych w art. 14, albo w spełnieniu tych czynności przeszkodzi, będzie karany — o ile czyn nie podlega karze surowszej — aresztem do trzech miesięcy i grzywną do dziesięciu tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

Właściwy do orzekania jest sąd powiatowy (pokoju).

Art. 21. Prezes Rady Ministrów ma pieczę nad zaspokojeniem potrzeb materjalnych Komisji Nadzwyczajnej.

Art. 22. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Mi-

nistrowi Sprawiedliwości, oraz pozostałym ministrom we właściwym każdemu zakresie działania.

Art. 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc po upływie jednego roku od dnia wejścia w życie.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw
(—) *J. Piłsudski.*
Minister:
(—) *K. Bartel.*
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*
Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*
Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*
Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Dr. *Dobrucki.*
Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski*
Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*
Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. *Jurkiewicz.*
Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*
Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 5 maja 1927 r. Nr. 41, poz. 369).

Opłaty stemplowe.

178.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570),
r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 713).

53. *(art. 20).* W myśl ustępu trzeciego art. 20 u. o. s. opłata ma być uiszczona **przed** upływem normalnego terminu trzechtygodniowego (przewidzianego w ustępie pierwszym, względnie drugim, tegoż artykułu), jeżeli przedtem „ma być wykonana umowa, którą stwierdza pismo"; w tym przypadku należy uiścić opłatę przed rozpoczęciem wykonania umowy. Z przepisu tego **nie** można wysnuwać wniosku, że od pisma, które stwierdza umowę (a do którego nie stosuje się artykułów 27 i 28 lub ustępu trzeciego art. 30) opłata musi być uiszczona przy sporządzeniu pisma (lub jeszcze przed jego sporządzeniem), a zatem w sposób podany w punkcie „a" artykułu 23 lub w punkcie „a" artykułu 24 — gdy według treści pisma umowa została w całości lub w części wykonana całkowicie lub częściowo przed sporządzeniem pisma (art. 6, ustęp ostatni).

Jeżeli przed sporządzeniem pisma umowa została wykonana **w całości** — np. gdy przy sprzedaży sprzedawca potwierdza, że przed podpisaniem umowy lub przy jej podpisaniu otrzymał cenę kupna w całości i zarazem kupujący poświadcza, że rzecz sprzedana została mu już oddana w posiadanie albo gdy rzecz „zostaje oddana w posiadanie symbolicznie przez podpisanie kontraktu", to normalny termin trzechtygodniowy **nie ulega żadnej zmianie.** Tak samo ma się rzecz, gdy w kontrakcie (stwierdzającym zupełne uiszczenie ceny) postanowiono, że oddanie w posiadanie ma nastąpić w dniu podpisania umowy.

Jeżeli zaś pismo stwierdza **częściowo** wykonanie umowy (np. oddanie w posiadanie bez uiszczenia ceny lub po uiszczeniu części ceny), to termin uiszczenia tylko w takim razie ulega **przyśpieszeniu,** jeżeli przed jego upływem następuje wykonanie bądź całej reszty świadczenia bądź znowu wykonanie części, nie wypełniającej jeszcze całości (L. DPO. 3880/VII/27).

54. *(art. 20 i 177).* Jeżeli pismo, podlegające opłacie stemplowej, złożono przed upływem terminu trzechtygodniowego (przewidzianego w ustępie pierwszym względnie drugim art. 20) sądowi, mającemu siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, celem **wpisania treści tego pisma do księgi wieczystej** (art. 165 u. o. s.), to opłata ma być uiszczona zasadniczo w ciągu **dwóch tygodni** od dnia wniesienia pisma do sądu.

Na skutek niniejszego zarządzenia termin trzechtygodniowy, przewidziany w ustępie pierwszym, względnie drugim, art. 20, **nie ulega przedłużeniu.** Jeżeli np. pismo, podlegające opłacie, sporządzone w dniu 1 czerwca, wniesiono do sądu w dniu 2 czerwca, to opłatę należy uiścić najpóźniej w dniu 16 czerwca. Jeżeli zaś pismo sporządzone w dniu 1 czerwca, wniesionodo sądu w dniu 15 czerwca to nie obowiązuje termin dwutygodniowy, lecz opłatę należy uiścić w ciągu trzech tygodni od dnia sporządzenia pisma t. j. najpóźniej w dniu 22 czerwca.

Również nie ulega zmianie przepis art. 20, tyczący się przyśpieszenia terminu płatności na skutek wykonania umowy przed upływem normalnego terminu trzechtygodniowego (L. DPO. 3880 VII/27.)

55. *(art. 27 — 29).* Notarjusz, mający siedzibę poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, jest obowiązany wymierzyć i pobrać opłatę stemplową od sporządzonego przed nim aktu notarjalnego (art. 27, punkt 1) oraz od pisma, przedstawionego mu celem dokonania czynności urzędowej (art. 27, punkt 2), **również** wówczas, gdy te pisma tyczą się przedmiotu, znajdującego się na obszarze, na którym **obowiązuje** kodeks cywilny austrjacki lub stwierdzają **umowę**, która ma być **na tym obszarze wykonana.**

Notarjusz mający siedzibę na obszarze, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki, jest obowiązany przesłać urzędowi skarbowemu (§ 65, ustęp ostatni, r. w. s. w brzmieniu ustalonem w § 8 rozporządzenia z dnia 17 marca 1927 r., Dz. U. R. P. nr. 31, poz. 274) odpis sporządzonego przed nim aktu notarjalnego (art. 29, punkt 1) oraz pisma, na którem ten notarjusz uwierzytelnił podpis lub znak ręczny (art. 29, punkt 2), również wówczas, gdy te pisma tyczą się przedmiotu, znajdującego się poza obszarem, na którym obowiązuje kodeks cywilny austrjacki lub stwierdzają umowę, która ma być wykonana poza tym obszarem (L. DPO. 3994/VII/27).

56. *(art. 66).* Jeżeli przedsiębiorstwo, należące do zrzeszenia, które przedsiębiorstwom zrzeszonym wyznaczy kontyngenty produkcji (do syndykatu, kartelu), nie chce korzystać z kontyngentu, przyznanego mu na pewien okres i kontyngent ten ustępuje za wynagrodzeniem innemu przedsiębiorstwu, to pismo, stwierdzające tę tranzakcję, podlega — jako przelew prawa — opłacie w wysokości 1% od sumy wynagrodzenia (L. DPO. 4580/VII/27).

57. *(art. 90, 136 i 137).* Pismo, którem bank zawiadamia klienta o uznaniu jego rachunku z tytułu wpływu gotówki z inkasa weksli i w którem wymienia ulegające potrąceniu koszta obce i prowizję, podlega opłacie w wysokości 0,2% od sumy prowizji.

Pismo, którem mocodawca zadłuża bank (jako inkasenta) kwotą zainkasowaną i stwierdza, że inkasent już nie posiada weksla, przesłanego mu w swoim czasie do inkasa, nie podlega opłacie.

Pismo, którem mocodawca potwierdza odbiór gotówki, wypłaconej mu przez bank z tytułu inkasa weksli, podlega opłacie w wysokości 20 gr., jeżeli kwota pokwitowana przewyższa 50 zł. Punkt 11 art. 137 w tym wypadku nie ma zastosowania, gdyż punkt ten tyczy się — przy inkasie weksli — pokwitowania, które wręcza inkasent dłużnikowi wekslowemu; pokwitowanie zaś, które mocodawca wręcza inkasentowi, nie stwierdza „uiszczenia sumy, należnej na mocy weksla", lecz stwierdza uiszczenie należności, wynikłej ze stosunku pełnomocnictwa (L. DPO. 192/VII/27).

58. *(art. 93, ustęp ostatni).* Bilety na przewóz mleka kolejami wąskotorowemi (Cz. II, punkty 50 — 62, taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych, (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 43. poz. 300) są wolne od opłaty (L. DPO. 2018/VII/27).

59. *(art. 118).* List banku, zawiadamiający o zadłużeniu rachunku klienta kwotą przez niego podjętą, nie podlega opłacie (L. DPO. 192/VII/27).

60. *(art. 134).* List banku do klienta, zawierający przyrzeczenie udzielenia gwarancji pod wyszczególnionemi w liście warunkami jest ofertą, a zatem nie podlega opłacie; jeżeli klient na kopji tego listu potwierdza przyjęcie warunków udzielenia gwarancji, to to potwierdzenie podlega jako umowa przygotowawcza opłacie stemplowej w wysokości 3 zł. w myśl art. 134 (ustępu pierwszego) w związku z art. 117 u. o. s. (L. DPO. 192/VII/27).

61. *(art. 136 i 138).* Pokwitowanie, wystawione zagranicą dla zagranicznego korespondenta banku, mającego siedzibę w Polsce, a następnie przesłane do Polski, nie podlega opłacie, ponieważ odbiorca mieszka zagranicą, a wobec tego niema w Polsce osoby, obowiązanej do uiszczenia w myśl art. 138 u. o. s. (L. DPO. 142/VII/27).

62. *(art. 137, punkt 6).* Podania o wypłacenie odszkodowania za zwierzęta, zabite z powodu chorób zaraźliwych z polecenia władz państwowych lub padłe wskutek szczepień zarządzonych przez te władze, jak również odwołania od orzeczeń, wydanych w tych sprawach, nie podlegają opłatom stemplowym (L. DPO. 2775/VII/27).

63. *(art. 141, punkt 13 lit. „a" oraz art. 154).* Pisemne zgłoszenie w sprawie upoważnienia do zakupu i założenia radjostacji odbiorczej i korzystania z niej (§ 16 rozporządzenia z dnia 10 października 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 915, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 31 lipca 1926 r., Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 483) oraz upoważnienie, wydane na skutek takiego zgłoszenia, nie podlegają opłatom stemplowym (L. DPO. 4561/VII/27).

64. *(art. 141, punkt 13).* Podanie przedsiębiorstwa państwowego, będącego odrębną osobą prawną, do władzy przełożonej, nie podlega opłacie jeżeli zostało wniesione do owej władzy jako do władzy nadzorczej (L. DPO. 192/VII/27).

65. *(art. 142, punkt 13 c).* Pokwitowania z odbioru sum, przyznanych ze Skarbu Państwa właścicielom zwierząt zabitych z powodu chorób zaraźliwych, na polecenie władzy państwowej lub padłych skutkiem szczepień ochronnych, zarządzonych przez te władze, są wolne od opłat stemplowych (L. DPO. 2775/VII/27).

Podatki Konsumcyjne.

179.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 kwietnia 1927 r.

w sprawie ustalenia normy zaników przy wyrobie i magazynowaniu wina.

Na zasadzie art. 23 ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. o opodatkowaniu wina i miody syconego (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 525) zarządzam co następuje:

§ 1. § 43 rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85. poz. 586) otrzymuje następujące brzmienie:

„§ 43. 1) Na pokrycie strat przy magazynowaniu wina w wytwórniach i wolnych składach przyznaje się od pozostałości książkowej wina od poprzedniego okresu rewizyjnego wraz z przychodem danego okresu rewizyjnego zanik magazynowy w wysokości 0,4%.

2) Na pokrycie strat przy produkcji wina z wyjątkiem wina musującego, przyznaje się zanik produkcyjny w wysokości 2,4% ilości wyprodukowanego wina.

3) Na pokrycie ubytków przy wyrobie wina musującego sposobem mechanicznego nasycania bezwodnikiem kwasu węglowego przyznaje się zanik, jak w ustępie 2, t. j. 2,4% ilości wyprodukowanego wina w butelkach.

4) Przy wyrobie wina musującego w drodze fermentacji flaszkowej przyznaje się na pokrycie strat przy przelewaniu wina z beczek do butelek i przy fermentacji wina w butelkach zanik w wysokości 4% ilości wina, wziętego do przerobu, a na pokrycie strat, powstałych przy wypuszczaniu osadu z butelek (degorżawaniu) dalszy zanik w wysokości 5% ilości wyrobionego wina w butelkach".

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 30 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 577).

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

(Dz. U. R. P. z dnia 5 maja 1927 r. Nr. 41, poz. 371).

Przepisy rachunkowo-kasowe.

180.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 25 marca 1927 r.

w sprawie uiszczenia opłat sądowych na obszarze okręgów Sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 3 czerwca 1921 r. o Kontroli Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli zarządza się co następuje:

§ 1. Wszelkie opłaty sądowe, z wyjątkiem wymienionych w § 2, uiszczane są znaczkami sądowemi.

§ 2. Wyłącznie gotówką będą uiszczane opłaty następujące:

1) opłaty w postępowaniu hipotecznem z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 40 przep. tymcz. o kosztach sądowych (załącznik do rozporządzenia Min. Spraw. z dnia 18 marca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 284),

2) opłaty w postępowaniu rejestracyjnem,

3) opłaty stosunkowe w postępowaniu upadłościowem,

4) opłaty w sprawach karnych z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 67[1] przep. tymcz. o kosztach sądowych, kary i grzywny,

5) koszty postępowania w sprawie (art. 22 — 29 przep. tymcz. o kosztach sądowych),

6) wszelkie inne opłaty, jeżeli wysokość ich przewyższa 50 zł.

§ 3. Wszelkie opłaty gotówkowe, wymienione w § 2, mogą być wnoszone do kas skarbowych bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

Opłaty te mogą również przyjmować na podstawie obowiązujących przepisów sądy wszystkich instancyj oraz specjalni poborcy Ministerstwa Sprawiedliwości, a mianowicie: notarjusze, pisarze hipoteczni i komornicy z tem jednak zastrzeżeniem, że sądom pokoju wolno przyjmować kary i grzywny jedynie w tych wypadkach, gdy są one wpłacane bezpośrednio przez strony, bez udziału organów egzekucyjnych, inne zaś opłaty, wymienione w punkcie 4 § 2-go, tylko o tyle, o ile na miejscu niema kas skarbowych lub urzędu pocztowego albo też, o ile kasa skarbowa i urząd pocztowy są w danej chwili nieczynne.

§ 4. Sprzedaż znaczków sądowych odbywa się w sądach wszystkich instancyj.

Niezużyte przez interesantów znaczki sądowe nie mogą być przyjmowane zpowrotem.

§ 5. W razie niemożności wydania osobom zainteresowanym żądanych przez nie znaczków z powodu przejściowego braku tychże znaczków, sądy wszelkich instancyj obowiązane są przyjąć należną opłatę sądową w gotówce i odpowiednio ją zarachować, wydając wzamian pokwitowanie na ogólnych zasadach.

§ 6. Minister Sprawiedliwości każdorazowo ogłosi w Monitorze Polskim oraz w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości kategorje znaczków sądowych puszczonych w obieg.

§ 7. Znaczki sądowe nakleja się jedne obok drugich lub jedne pod drugiemi, o ile pozwala na to miejsce, bez odstępów na pierwszej stronie podania, pisma względnie załącznika.

Znaczki sądowe nakleja się w aktach sprawy na oryginałach dokumentów, decyzyj i t. p., pozostających w aktach; na wydawanych zaś stronom dokumentach należy zrobić wzmiankę o wysokości uiszczonej opłaty.

Jeżeli w myśl obowiązujących przepisów wolno pewnego rodzaju wnioski i prośby składać ustnie do protokółu lub jeżeli uiszcza się opłaty w toku przewodu sądowego, należy wzamian za dostarczoną przez stronę opłatę nakleić odpowiednie znaczki sądowe na odnośnym protokóle.

§ 8. Znaczki sądowe kasują w Sądzie Najwyższym, sądach apelacyjnych i okręgowych sekretarze, w sądach pokoju — sędziowie a w urzędach sądowych — komornicy i pisarze hipoteczni.

Naklejone znaczki sądowe należy skasować (unieważnić) przez dziurkowanie zapomocą specjalnie do tego przeznaczonych dziurkaczy.

W razie przejściowego braku lub uszkodzenia dziurkacza znaczki należy skasować przez przekreślenie znaczków na krzyż atramentem, tak aby końce kresek przechodziły na papier. W obu wypadkach kasowania znaczków, zarówno zapomocą dziurkaczy jak i atramentem, należy zaznaczyć na znaczkach datę ich skasowania oraz obok nich sumę, na jaką skasowano znaczki, i położyć podpis kasującego.

§ 9. Decyzje w sprawie zwrotu nienależnie

lub nadmiernie pobranej opłaty wydaje sąd, mający prawo asygnowania, na prośbę płatnika.

O wydaniu asygnacji, zarządzającej zwrot opłaty sądowej w całości lub części, należy odnotować przy odnośnych pozycjach przychodowych w księgach kasowych względnie na odnośnym dokumencie obok naklejonych znaczków sądowych z wymienieniem kwoty zwróconej.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 10 dni po ogłoszeniu na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Lublinie, Warszawie i Wilnie.

Z chwilą tą tracą moc obowiązujące sprzeczne z tem rozporządzeniem przepisy, a w szczególności rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 448).

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Prezes Najwyższej Izby Kontroli:
(—) *Wróblewski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 25 kwietnia 1927 r. Nr. 38, poz. 344).

Skarb Narodowy.

181.

ODEZWA

do społeczeństwa w sprawie likwidacji Skarbu Narodowego.

Od pierwszej chwili istnienia odrodzonego Państwa Polskiego sprawa uzdrowienia i uregulowania stosunków walutowych stała się przedmiotem poważnej troski Rządu i świadomych kół społeczeństwa. Jasnem było dla wszystkich, że bez zdrowego pieniądza niemożliwe jest odrodzenie materjalne Polski i że niedomagania walutowe zgubnie oddziaływują zarówno na tok najdonioślejszych spraw państwowych, jak i na codzienne życie i pracę każdego obywatela.

Aby jednak waluta była mocna, musi ona mieć trwałą podstawę, musi być oparta na podkładzie złota.

Państwo nasze powstało, nie mając żadnych rezerw złota, budowało się bez przekazanych nam przez przeszłość środków materjalnych i przytem w najniekorzystniejszych warunkach powojennego zniszczenia oraz dalszych walk zbrojnych o granice i niezawisłość. W tych oto warunkach w dziele budowy fundamentu pod nową silną walutę z wydatną pomocą przyszło Rządowi społeczeństwo, wyczuwające ważność chwili dziejowej. Pod hasłem: „wszystko dla Skarbu" — poszczególne instytucje, zrzeszenia, bądź jednostki rozpoczęły akcję zbiórki na Skarb Narodowy, celem zgromadzenia tą drogą środków do naprawy waluty. Dekretem z dnia 29 stycznia 1919 roku, a następnie ustawą z dnia 15 listopada 1921 r. o Skarbie Narodowym nadano tej akcji charakter oficjalny, oraz ustalono specjalne przeznaczenie funduszu Skarbu Narodowego—wyłącznie na podkład dla przyszłej waluty polskiej.

Nadto w myśl ustawy z dnia 15/XI. 1921 r. na zasilenie Skarbu Narodowego przeznaczono:

1) całkowity zapas złota i srebra oraz przedmiotów, z tych kruszców wyrobionych, pozostających jako własność państwowa w posiadaniu poszczególnych władz, urzędów i instytucyj państwowych tak cywilnych jak i wojskowych;

2) złoto i srebro, gromadzone dla Skarbu Narodowego przez instytucje państwowe w drodze skupu;

3) wszystkie kruszce szlachetne, składane jako ofiary na cele państwowe ogólne, oraz kruszce szlachetne, uzyskiwane przez Skarb Państwa bezpłatnie z jakichkolwiek innych tytułów, jako to: zdobyczy wojennej, konfiskaty i t. p.

Pomimo poważnych przelewów ustawowych, akcja gromadzenia złota i srebra na Skarb Narodowy nie dałaby osiągniętego efektu, gdyby nie moralne poparcie i ofiarność patrjotycznych warstw społeczeństwa oraz bezinteresowna praca państwowo myślących jednostek, które energiczną propagandą przyczyniły się do spopularyzowania idei utworzenia Skarbu Narodowego. Fakt ten podnieść i stwierdzić trzeba tem bardziej, że jeszcze i teraz, po wprowadzeniu nowej waluty, ofiarność na rzecz Skarbu Narodowego nie wygasła.

W roku 1924 cel został osiągnięty. Wprowadzono walutę złotową, a zasób kruszców szlachetnych Skarbu Narodowego, zebrany wspólnym wysiłkiem Rządu i społeczeństwa, obrócony został zgodnie z ustawowem przeznaczeniem na podkład nowej waluty. Z tą chwilą odpadła też właściwie potrzeba dalszego gromadzenia podkładu dla „przyszłej waluty polskiej" oraz dalszego istnienia samej instytucji Skarbu Narodowego z jej dotychczasowemi zadaniami. Już przeto w roku 1924 ustawami z dnia 11 stycznia (o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej) oraz z dnia 31 lipca (o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego) zasadniczo postanowiona była likwidacja Skarbu Narodowego. Krótki czas wyznaczony temi ustawami na likwidację, a z drugiej strony niestygnąca ofiarność społeczeństwa, powodująca dopływ wciąż nowych ofiar, nie po-

zwoliły na przeprowadzenie likwidacji Skarbu Narodowego w terminie, powyższemi ustawami zakreślonym.

Obecnie likwidacja Skarbu Narodowego zdecydowana jest ostatecznie. Powzięta w tej mierze przez Pana Ministra Skarbu decyzja zgodna jest przytem z uchwałą Komisji skarbowo-budżetowej Sejmu, zapadłą w dniu 4 stycznia b. r. przy trzeciem czytaniu preliminarza budżetowego Ministerstwa Skarbu na rok 1927/8, którą to uchwałą pomieniona Komisja skreśliła kredyt na Zarząd Skarbem Narodowym, uznając tem samem dalsze istnienie tej instytucji za zbędne.

Likwidacja ma nastąpić na podstawie osobnej ustawy, która określi zarazem cel, na jaki ma być użyty pozostały fundusz Skarbu Narodowego. Ministerstwo Skarbu przystąpiło już do opracowania takiej ustawy.

Z uwagi na zaznaczoną decyzję zlikwidowania Skarbu Narodowego, Komisja Skarbu Narodowego uchwałą z dnia 23 marca r. b. postanowiła poczynić wszystkie zależne od niej kroki przygotowawcze w celu sprawniejszego i szybszego przeprowadzenia czynności likwidacyjnych. W związku z tem Komisja równocześnie zarządza zlikwidowanie prowincjonalnych Komitetów Zbiórki na Skarb Narodowy (wojewódzkich i powiatowych) i **natychmiastowe zaniechanie przyjmowania ofiar oraz sprzedaży znaczków na Skarb Narodowy.**

Podając powyższe do wiadomości publicznej, Komisja Skarbu Narodowego raz jeszcze podkreśla, że likwidacja Skarbu Narodowego następuje ze względu na osiągnięcie celu, który przyświecał powołaniu do życia instytucji Skarbu Narodowego, i wobec nieaktualności zadania, do wykonania którego instytucja ta została stworzona. Komisja Skarbu Narodowego stwierdza, iż przez cały czas zarządzania Skarbem Narodowym spotykała się stale z gorącem ze strony społeczeństwa poparciem i całkowitem zrozumieniem doniosłości podjętego zadania: przygotowania niewzruszonych podstaw dla zdrowej i silnej waluty polskiej. Ocena zasługi społeczeństwa w dziele budowy fundamentów materjalnych pod naszą walutę znalazła swój wyraz w tablicy pamiątkowej, odsłoniętej w dniu uroczystego otwarcia Banku Polskiego w sali głównej tegoż Banku. Napis na tej tablicy głosi: „Państwo Polskie, powołując do życia w roku 1924 Bank Polski jako ostoję ładu pieniężnego w kraju i jako wyraz duchowej łączności z przedwiekową instytucją tejże nazwy, wyraża wdzięczność tym licznym obywatelom, którzy nie szczędzili ofiar na Skarb Narodowy". Treść napisu jest wymownem świadectwem troski i zainteresowania społeczeństwa w przeprowadzaniu państwowo-twórczych poczynań Rządu.

Szczegółowe sprawozdanie z likwidacji Skarbu Narodowego będzie ogłoszone osobno.

Warszawa, dnia 13 kwietnia 1927 r.

KOMISJA SKARBU NARODOWEGO:

Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu i Przewodniczący Komisji Skarbu Narodowego:

(—) *J. J. Lewicki.*

Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu i Zastępca Przewodniczącego:

(—) *J. Aleksandrowicz.*

Przedstawiciel Sejmu:

(—) *Poseł B. Łażewski.*

Przedstawiciel Banku Polskiego:

(—) *St. Orczykowski.*

Delegat Najwyższej Izby Kontroli:

(—) *Br. Babiński.*

Drukarnia Państwowa, Miodowa Nr. 22. Nr. 36676. 14.V. 1927. 6000.